

Sygn. akt IV U 2104/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2020 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **W. W. oraz R. W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24.06.2019 r. znak(...), nr (...)

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż odwołująca W. W. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą R. W. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 01.09.2018 r.;

II. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz każdego z odwołujących po 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 2104/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.06.2019 r., znak: (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., Inspektorat w Ż. stwierdził, że W. W. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 01.09.2018 r. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność u płatnika składek – R. W..

Podstawą prawną decyzji były przepisy art. 6 ust. 1 pkt 5, art.8 ust. 11, art. 13 pkt 5, art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 300, z późn. zm.). Zdaniem Zakładu potrzeba dokonywania zgłoszenia ubezpieczonej jako osoby współpracującej do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego nie była determinowana okolicznościami dotyczącymi wykonywanej przez płatnika składek działalności, lecz uzyskaniem tytułu do ubezpieczeń społecznych w sytuacji bliskiego ziszczenia się ryzyka ubezpieczeniowego w związku z sytuacją zdrowotną W. W. w postaci stanu ciąży. Organ rentowy uznał, mając na względzie zebrany w sprawie materiał dowodowy, iż W. W. sporadycznie i incydentalnie współpracowała z mężem przy prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej, jak również nie oddziaływała w sposób znaczący na zwiększenie dochodów działalności płatnika. W ocenie Zakładu, ze względu na rodzaj wykonywanych czynności,

jak i faktyczny ustalony przez US rozmiar tej pracy nie można uznać, ażeby W. W. spełniała kryterium współpracy przy prowadzonej przez jej męża działalności w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy systemowej. Wykonywane przez ubezpieczoną prace nie były takiego rodzaju, rozmiaru i częstotliwości, że mają one wymiar ekonomiczny i organizacyjny na tyle istotny, iż mogą być postrzegane jako współpraca przy prowadzeniu tej działalności. Zdaniem organu rentowego R. W., dokonując zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych jako osobę współpracującą W. W. oraz opłacając składki podjął tę czynność dla pozorów, aby W. W. uzyskiwała niewspółmierne korzyści w postaci zasiłku w razie choroby, znacznie przewyższającego kwotę składek.

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli zarówno płatnik składek R. W., jak i zainteresowana W. W., zaskarżając decyzję w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucili:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym przyjęciu, iż od dnia 01.05.2018 r. tj. od dnia zgłoszenia do ubezpieczeń jako osoby współpracującej przy prowadzeniu działalności gospodarczej do 18.10.2018 r., tj. do dnia poprzedzającego złożenie wniosku o wypłatę zasiłku macierzyńskiego, ubezpieczona nie wykonywała współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej ze swoim mężem R. W.,

- naruszenie prawa materialnego art.8 ust. 11 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

Wobec powyższych zarzutów odwołujący wnieśli o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i ustalenie, iż W. W. jako osoba współpracująca z płatnikiem składek R. W. Centrum (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 01.09.2018 r. ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu odwołujący wskazali, iż R. W. od momentu kiedy rozszerzył swój zakres usług również o wykonywanie reklam stacji paliw, modernizacji stacji paliw jest pochłonięty wykonywaniem tych zleceń, które w znacznej części wykonywane są w miejscowościach, w których znajdują się stacje benzynowe. Płatnika składek nie ma wtedy w firmie po kilka dni. Z tego względu nie jest on w stanie dopilnować i nadzorować prac jakie odbywają się na miejscu w prowadzonym przez siebie punkcie. Zainteresowana przejęła zatem od męża wszystkie obowiązki, którymi zajmował się do tej pory w siedzibie firmy – nadzorowała pracowników, wyszukiwała dla męża przetargi, do których mógł przystąpić, kompletowała wszystkie niezbędne dokumenty, przyjmowała zlecenia, zajmował się wyceną. Decyzje dotyczące bieżących zleceń, na których opiera się działalność męża (np. tworzenie wizytówek, szyldów, plakatów, banerów, roll-up'ów) ubezpieczona podejmowała na bieżąco samodzielnie. Płatnik składek zajmował się zaś rozmowami z klientami, negocjacjami, które dotyczą zleceń.

Na okoliczność wykonywanych prac przez ubezpieczoną, odwołujący wnieśli o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Wniósł przy tym o zasądzenie od odwołujących na rzecz pozwanego organu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na podstawie art. 219 k.p.c. Sąd połączył sprawy z obu odwołań w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek R. W. od 16.06.2008 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) w zakresie produkcji reklam. W ramach prowadzonej przez siebie działalności prowadzi drukarnię, w której opracowywane są projekty reklam, a także zajmuje się montażem reklam zewnętrznych i świetlnych. W 2018 r. płatnik składek zatrudnił dwóch grafików, zajmujących się projektowaniem reklam oraz dwóch montażystów reklam, zajmujących się montażem szyldów reklamowych i banerów. Siedziba firmy mieści się w Ż., przy ul. (...).

dowód: dane zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,

- zeznania świadka G. K. (1), k. 33v-34 akt sąd.,
- zeznania świadka D. C., k. 34-34v akt sąd.,
- zeznania odwołującego płatnika składek R. W., k. 51-51v akt sąd.
- zeznania świadka K. T., k. 49v akt sąd.,
- zeznania odwołującej W. W., k. 49v-50 akt sąd.,

W. W. jest żoną płatnika składek R. W. oraz pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

dowód: okoliczności niesporne, akta organu rentowego

W. W. z zawodu jest technikiem rachunkowości. Przed rozpoczęciem pracy w firmie męża, zatrudniona była na podstawie umowy o pracę w banku.

okoliczności niesporne

dowód: - zeznania odwołującej W. W., k. 49v-50 akt sąd.,

W. W. po raz pierwszy została zgłoszona przez płatnika składek jako osoba współpracująca od 1.07.2013 r. W dniu (...) urodziła dziecko i od tego dnia przebywała na zasiłku macierzyńskim.

okoliczności niesporne

dowód: - zeznania odwołującej W. W., k. 49v-50 akt sąd.,

akta organu rentowego, w szczególności protokół kontroli

W. W. ponownie współpracę z mężem podjęła w 2018 r. Płatnik składek zgłosił ją jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego od 01.05.2018 r. z kodem tytułu ubezpieczenia (...), odpowiadającym osobie współpracującej z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, gdyż od 30.04.2018 r. do 31.08.2018 r. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego przez innego płatnika składek (...) R. K. z kodem tytułu ubezpieczenia (...) odpowiadającym pracownikowi z co najmniej minimalnym wynagrodzeniem.

Od 01.09.2018 r., płatnik R. W. zgłosił W. W. również do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, gdy ustał jej stosunek pracy z (...) R. K..

okoliczności niesporne

dowód: akta organu rentowego, w szczególności protokół kontroli

Zgłoszenie Pani W. W. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby współpracującej od 01.05.2018 r. spowodowany był większą ilością zleceń dla firmy. W tym czasie płatnik składek zajmował się realizacją planu rozwoju swojej firmy. Pracował głównie w terenie przy realizacji zleceń zewnętrznych, montażem reklam. Zajmował się sporządzaniem ofert dla klientów oraz negocjował umowy z klientami.

dowód: - zeznania odwołującego płatnika składek R. W., k. 51-51v akt sąd.,

- zeznania odwołującej W. W., k. 49v-50 akt sąd.,

- zeznania świadka K. T., k. 49v akt sąd.,

Biuro płatnika składek jest czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 16, zaś firma R. K. w godzinach od 6 do 14. W. W. nie miała obowiązku pracy w sztywno określonych godzinach. Charakter wykonywanej przez ubezpieczoną pracy pozwalał jej na łączenie godzin pracy w firmie męża z zatrudnieniem u R. K.. Firmy te sąsiadowały ze sobą. Ubezpieczona z R. K. miała taką umowę, że liczył się rezultat wykonanej pracy, a nie praca wykonywana w danych godzinach. Z tego też względu w godzinach funkcjonowania (...) R. K., mogła zajmować się pracą na rzecz firmy męża. W firmie męża w godzinach funkcjonowania biura, zazwyczaj od godzin okołopołudniowych do godz. 16:00, ale często zdarzało się, że przychodziła do pracy przed południem. Bywało, że pracowała po godzinach.

Odwołująca, od zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z kodem odpowiadającym osobie współpracującej, to jest od 1.05.2018 r., wykonywała pracę biurową, przed komputerem. Zajmowała się głównie dokumentacją i kwestiami formalnymi - wystawiała faktury VAT dla klientów firmy męża, wykonywała przelewy. W ciągu miesiąca takich faktur wystawiała ok. 50. Liczba przelewów, które odwołująca wykonała była znaczna, bo za wszystkie towary płatnik składnik płaci właśnie przelewami.

W. W. ponadto nadawała przesyłki pocztowe, nadzorowała korespondencję, zarówno e – mailową, jak i tradycyjną, zawoziła dokumentację do biura rachunkowego. W trakcie pracy korzystała z maila firmowego. Przebywając w siedzibie płatnika składek, odbierała telefon firmowy, zbierała informacje od klienta i przekazywała je grafikowi lub płatnikowi składek.

Ubezpieczona sporadycznie zajmowała się też negocjowaniem umów z klientami, jak np. z rodziną Z., z którą udało się zawrzeć umowę na budowę instalacji oświetleniowej i stacji paliw.

W tym czasie płatnik składek rzadko przebywał w siedzibie firmy, z tego też względu zlecał swojej żonie zadania, które miała wykonać na miejscu. Do zadań odwołującej należał także swego rodzaju nadzór nad pracą grafików podczas nieobecności płatnika w siedzibie firmy. W. W. pomagała także zatrudnionemu na stanowisku grafika G. K. (1), zwłaszcza w obsłudze klientów.

W. W. nie miała wpływu na podejmowane w firmie R. W. kluczowe decyzje. R. W. podejmował decyzje związane z rozwojem firmy samodzielnie.

dowód: - zeznania świadka D. C., k. 34-34v akt sąd.,

- zeznania odwołującego płatnika składek R. W., k. 51-51v akt sąd.

- zeznania świadka G. K. (1), k. 33v-34 akt sąd.,

- zeznania świadka K. T., k. 49v akt sąd.,

- zeznania odwołującej W. W., k. 49v-50 akt sąd.,

- akta organu rentowego, w szczególności wydruk wiadomości e-mail, przedłożone przez M. M., k. 135-151, rejestr VAT sprzedaży, k. 161-215, protokół kontroli k. 235-251,

W dniu 18.10.2018 r. W. W. urodziła dziecko.

Po zakończeniu zasiłku macierzyńskiego odwołująca powróciła do pracy w firmie męża, gdzie zatrudniona jest w ramach umowy zlecenia i zajmuje się tym, czym w trakcie współpracy z mężem.

dowód: - zeznania odwołującej W. W., k. 49v-50 akt sąd.,

- akta organu rentowego

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawała okoliczność, czy odwołująca się W. W. w okresie od 01.09.2018 r. do nadal posiadała status prawny osoby współpracującej w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a w konsekwencji, czy zachodzą przesłanki z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 5 ustawy systemowej do objęcia jej w spornym okresie obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym oraz dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym

Organ rentowy zarzucał, że zgłoszenie wnioskodawczyni do ubezpieczeń społecznych jako osoby współpracującej przy prowadzeniu działalności gospodarczej męża oraz podjęte przez nią - w ramach tej współpracy - czynności pozostawały pomocą małżeńską i służyły jedynie sztuczemu wykreowaniu tytułu prawnego do objęcia jej obowiązkowo ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi i wypadkowym oraz dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków D. C., G. K. (1), dowód z przesłuchania stron: ubezpieczonej W. W. i odwołującego płatnika składek R. W., jak również w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach postępowania kontrolnego prowadzonych przez ZUS, w szczególności wydruk wiadomości e-mail oraz rejestr VAT sprzedaży. Sąd uznał wszystkie powołane wyżej dowody za wiarygodne, jako że były one jasne, logiczne i zrozumiałe oraz wzajemnie się uzupełniały, tworząc łącznie spójną całość. Wiarygodności zeznaniom świadków dodawał przy tym fakt, że świadkami były przeważnie osoby niezależne od stron, które nie miały w związku z tym jakiegokolwiek powodu, aby zeznawać na korzyść ubezpieczonej, czy też zainteresowanego.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Zgodnie zaś z art. 8 ust. 11 ustawy, za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, zleceniobiorcami oraz z osobami fizycznymi, wskazanymi w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4-5a, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyzna oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia.

Osoby wymienione w art. 6 ust. 5, objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, podlegają ubezpieczeniu chorobowemu dobrowolnie (art. 11 ust. 2).

Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1).

Osoby współpracujące podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od dnia rozpoczęcia współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej albo umowy zlecenia do dnia zakończenia tej współpracy (art. 13 pkt 5).

W przedmiotowej sprawie bezspornym pozostawało, że W. W. jest żoną R. W. oraz pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Spór natomiast dotyczył kwestii faktycznej współpracy ubezpieczonej z płatnikiem składek przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej w spornym okresie.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 23.04.2010 r. (sygn. akt II UK 315/09 LEX nr 604215) Sąd Najwyższy wskazał, że dla możliwości uznania za osobę współpracującą niewystarczające jest stwierdzenie określonego przepisem powiązania więzami rodzinnymi z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność i pozostawania z nią we wspólnym gospodarstwie domowym, ale konieczne jest również ustalenie okoliczności współpracy przy prowadzeniu tej działalności, przy czym za współpracującego przy prowadzeniu działalności pozarolniczej może być uznana tylko taka osoba, która na

rzecz tej działalności wykonuje prace takiego rodzaju, rozmiaru i częstotliwości, że mają one wymiar ekonomiczny i organizacyjny na tyle istotny, iż mogą być postrzegane jako współpraca przy prowadzeniu tej działalności.

Za współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej, powodującą obowiązek ubezpieczeń społecznych, uznać należy taką pomoc udzielaną przedsiębiorcy przez jego małżonka, która ma charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu, jaki zapewnia współdziałanie przy tym przedsięwzięciu, niezależnie od tego, czy owa pomoc ma charakter odpłatny czy nieodpłatny (wyrok SN z dnia 20 maja 2008 r., II UK 286/07, OSNP 2009 Nr 17-18, poz. 241, wyrok SN z dnia 24 lipca 2009 r., I UK 51/09, OSNP 2011 nr 5-6, poz. 84).

Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu obowiązującym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (por. wyrok SN z dnia 7 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847), to na W. W. spoczywał w przedmiotowej sprawie ciężar wykazania faktu współpracy z R. W. przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej, ponieważ to wnioskodawczyni z powyższego faktu wywodzi skutek prawny w postaci spełniania wszystkich przesłanek uznania ją za osobę współpracującą z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy systemowej, a w konsekwencji istnienia tytułu prawnego z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej do objęcia jej ubezpieczeniami społecznymi.

W ocenie Sądu, w oparciu o przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody, należało uznać, że W. W. zdołała wykazać, że w okresie od 1.09.2018 r. faktycznie współpracowała z R. W. przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, w rozumieniu art. 8 ust. 11 cytowanej ustawy. Z zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków wynikało, że W. W. podejmowała się szeregu czynności o charakterze organizacyjnym i biurowym, bez dopełnienia których prowadzenie działalności gospodarczej przez płatnika składek pozostawałoby znacznie utrudnione. Świadek G. K. (1), zatrudniony w firmie płatnika jako grafik potwierdził, że w godzinach funkcjonowania biura widział W. W., że wykonywała powierzone jej przez płatnika zadania. Świadek bezsprzecznie przyznał, że zajmowała się płatnościami w firmie płatnika. Zeznał przy tym, że gdy nie był w stanie obsłużyć klientów, to zajmowała się nimi odwołująca. Świadek widywał ubezpieczoną w pracy zarówno w godzinach popołudniowych, jak i przedpołudniowych. Świadek D. C., zatrudniona w firmie jako grafik potwierdziła także fakt współpracy odwołującej na rzecz właściciela firmy. Świadek zeznała, że W. W. sprawowała nadzór nad pracą grafików, sprawdzała, czy nie ma problemów z klientami, bądź też z terminowością pracy. Świadek potwierdziła, że ubezpieczona zajmowała się obiegiem korespondencji w firmie. Wskazała, że W. W. wysyłała pocztę. D. C. przyznała, że odwołująca wykonywała pracę biurową i że pracowała przed komputerem.

W odczuciu K. T., zatrudnionego w firmie płatnika w charakterze montażysty reklam, firma prowadzona przez płatnika składek była wspólną firmą odwołującej i odwołującego. Zeznania tego świadka nie wnoszą ponadto nic nowego, z uwagi na fakt, że świadek praktycznie nie miał styczności z pracą odwołującej. Pracował bowiem w terenie. Potwierdził jednakże, że gdy przyjeżdżał do siedziby firmy, widział W. W., wykonującą pracę biurową.

O ile świadkowie nie byli w stanie potwierdzić, jaką dokładnie W. W. wykonywała na komputerze, bo jak przyznali nie odważyli się sprawdzać żony właściciela firmy, jak zresztą mówili „szefowej”, co przemawia jedynie za stosunkiem podległości zatrudnionych pracowników w stosunku do ubezpieczonej, to materialne dowody pracy ubezpieczonej znajdują się w aktach kontroli ZUS.

Na okoliczność wykonywania współpracy przez W. W. osoba upoważniona do reprezentowania płatnika składek – M. M., przedłożyła wydruki wiadomości e-mail, podpisane „W. W.”, a także rejestr VAT sprzedaży. Rejestr ten potwierdza zeznania odwołującej, że w ciągu miesiąca odwołująca wystawiała kilkadziesiąt faktur. Dowody w postaci wydruków wiadomości e-mail przemawiają zaś za tym, że W. W. wykonywała swoją pracę na rzecz płatnika zarówno w godzinach porannych, jak i popołudniowych. Wiadomość e-mail, kierowana przez ubezpieczoną do biura rachunkowego w dniu 22.06.2018 r. została wysłana o godzinie 09:35, natomiast w dniu 11.07.2018 r. o godzinie 11:50. Z kolei w dniu 17.05.2018 r. ubezpieczona przesłała fakturę VAT o godzinie 15:50, a 13.08.2018 r. nadała wiadomość o godzinie 16:30. O tym, że charakter wykonywanej przez ubezpieczoną pracy w firmie (...) R. K., pozwalał jej na łączenie pracy w firmie

męża, świadczą także zeznania samej odwołującej. Ubezpieczona przyznała, że firmy te sąsiadowały ze sobą, a ona sama miała z R. K. taką umowę, że liczył się rezultat wykonanej pracy, a nie praca wykonywana w danych godzinach. Z tego też względu w godzinach funkcjonowania firmy R. K., mogła zajmować się pracą na rzecz firmy męża.

O konieczności podjęcia współpracy z żoną, przemawiają zeznania samego płatnika składek. R. W. zeznał, że z uwagi na zwiększoną ilością zleceń w tym okresie, zmuszony był zaoferować żonie współpracę w firmie, polegającą na obsłudze biura i bieżących spraw związanych z płatnościami, wystawianiem faktur VAT.

O tym, że ubezpieczona miała pojęcie w zakresie wykonywanej pracy na rzecz firmy męża przemawia fakt, iż z wykształcenia jest technikiem rachunkowości, a przed podjęciem współpracy wykonywała już pracę w zawodzie – a mianowicie w banku.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, wyraźnie wskazuje na istnienie uzasadnionej gospodarczo potrzeby współpracy R. W. z W. W. przy prowadzeniu przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej. Podjęcie przez ubezpieczoną tej współpracy podyktowane było z jednej strony zamiarem odciążenia płatnika składek od szeregu czynności, takich jak wystawianie faktur VAT, wykonywanie przelewów, czy obsługa i obrót korespondencji, których łączenie z pracą w terenie z uwagi na specyfikę działalności płatnika wiązałoby się z nadmiernym wysiłkiem dla płatnika, z drugiej zaś wynikało z rzeczywistej potrzeby ich realizacji na miejscu w siedzibie firmy. Wynikający z nich rodzaj i charakter wykonywanych przez ubezpieczoną czynności jednoznacznie wskazuje na ich stałość i istotność dla działalności płatnika. Pozostawały one w bezpośrednim związku z przedmiotem działalności oraz charakteryzowały się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem. Taki rodzaj czynności bezspornie pozwalał płatnikowi skupiać się wyłącznie na wykonywaniu czynności o charakterze technicznym - realizacją zleceń zewnętrznych, montażem reklam, czy podejmowaniem kluczowych decyzji w rozwoju firmy, jak negocjowanie konkretnych umów z klientami. Przedkładało się to również na rentowność tej działalności i zasób majątku wspólnego małżonków. Płatnik składek nie był zmuszany bowiem do delegowania swoich zadań na inne osoby, tj. korzystania z pomocy zewnętrznej obcych osób, które za ich realizację domagałyby się określonego wynagrodzenia, lecz w opisanym zakresie korzystał ze stałej pomocy ubezpieczonej. Prawem przedsiębiorcy pozostaje przy tym wybór, czy zatrudni pracownika do realizacji czynności o charakterze organizacyjnym, aby mieć możliwość wykonywania pozostałych obowiązków, czy sam zajmie się wskazanymi czynnościami kosztem zwiększonego wysiłku, czy też powierzy część stałych i istotnych zadań osobie współpracującej, legitymującej się przy tym wobec płatnika składek określonym stopniem zaufania, zwłaszcza w materiałach o charakterze finansowym. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika również, aby stan zdrowia odwołującej w momencie rozpoczęcia współpracy przy wykonywaniu działalności uniemożliwił jej prowadzenie. Należy podkreślić, iż same twierdzenia organu rentowego, że współpraca ubezpieczonej z płatnikiem składek faktycznie nie była prowadzona, są zdecydowanie niewystarczające do uznania, iż tytuł do ubezpieczenia nie powstał. Dowodów podważających fakt współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej organ rentowy w toku postępowania nie przedłożył, podtrzymując jedynie argumentację wyrażoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W ocenie Sądu, organ rentowy w żaden sposób nie wykazał aby przeprowadzone dowody były niewiarygodne, pozwany poza ich kwestionowaniem nie przedstawił kontrdowodów, że odwołująca nie wykonywała współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej w okresie, którego dotyczy niniejszy spór, a zgodnie z zasadami art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. jako strona ma obowiązek przejawiać inicjatywę dowodową. Podnoszenie przez pozwanego organ rentowy wątpliwości związanych z poprzednim okresem współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej przez wnioskodawczynię pozostaje bez wpływu na ocenę materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie, bowiem pozwany nie tylko nie wykazał zasadności tych wątpliwości ale nawet nie złożył w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych mogących jego stanowisku uzasadnić. W praktyce stanowisko pozwanego sprowadzało się wyłącznie do kwestionowania wszystkich dowodów wnioskowanych przez odwołujących, bez próby ich podważenia innymi dowodami.

Reasumując, w ocenie Sądu dowody zebrane w sprawie uzasadniają twierdzenie, że czynności wykonywane w spornym okresie przez W. W. miały charakter stałej i systematycznej współpracy przy prowadzeniu działalności

gospodarczej męża, a działania odwołującej nosiły znamiona zorganizowania, stałości oraz znaczącej częstotliwości. Tym samym odwołująca spełniła kryteria wskazane w art. 8 ust. 11 ustawy systemowej.

Konsekwencją powyższego ustalenia jest konieczność przyjęcia, że W. W. z tytułu współpracy przy wykonywaniu działalności gospodarczej męża podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01.09.2018 r.

Należy uwypuklić również, iż podjęcie i wykonywanie przez kobietę w ciąży pozarolniczej działalności gospodarczej, tudzież współpracy przy takiej działalności, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie przez nią wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem, jeżeli działalność ta - co w niniejszej sprawie zostało wykazane - była faktycznie wykonywana (por. wyrok SN z dnia 6 lutego 2006 r., III UK 156/05, LEX nr 272549). Tym samym czynienie odwołującej się zarzutu, że odprowadzała składki od wysokiej podstawy wymiaru, jest bezzasadne. Takie stanowisko zajął również Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 25 marca 2015 r. (III AUa 1479/14, LEX nr 1682839), w którym stwierdził, że motywacja podjęcia działalności gospodarczej kobiety będącej w ciąży, w sytuacji, gdy oczywiste jest, że po niedługim okresie opłacania składek (od najwyższej dopuszczalnej podstawy wymiaru) będą jej przysługiwały nieproporcjonalnie wysokie świadczenia - nie jest zabroniona przez prawo ubezpieczeń społecznych. Podkreślenia wymaga, że czym innym jest określenie podstawy składki oraz wymiar świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a czym innym sam tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. W rozpoznawanej sprawie decyzja organu rentowego dotyczą wyłącznie kwestii podlegania przez odwołującą się ubezpieczeniom społecznym i nie obejmowały wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Sąd podziela przy tym stanowisko wyrażone w wyroku SA w Gdańsku z dnia 19 października 2016 r., III AUa 803/16 (LEX nr 2237392), zgodnie z którym jeżeli małżonkowie chcą zalegalizować pewną formę współpracy, choćby nawet w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a podjęta przez nich forma współpracy spełnia wszystkie ustawowe przesłanki do objęcia jej ubezpieczeniem społecznym, to nie można żądać od nich zmiany łączącego ich stosunku prawnego, bowiem to w ich gestii leży wybór takiego stosunku, a ten zazwyczaj jest uwarunkowany interesem każdej ze stron, co nie może być oceniane jako naganne.

Mając to wszystko na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., przy zastosowaniu § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zasądając je od organu rentowego na rzecz każdego z odwołujących się w wysokości stawki minimalnej, w kwocie obowiązującej w dniu wniesienia odwołań (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).